

**PROTOCOL D'ACTUACIÓ CONTRA
LES AGRESSIONS SEXISTES**

FES-TE JOVE MANLLEU

Del 4 al 13 d'agost de 2017

Entitats adherides a aquest protocol l'any 2017:
Fes-te Jove Manlleu
La Xinxà Grup Feminista de Manlleu

Fes-te Jove i La Xinxà Grup Feminista de Manlleu hem decidit, per segon any consecutiu, abordar el sexisme a la Fes-te Jove de Manlleu, entenent el sexisme com una de les grans problemàtiques que impedeixen el lliure gaudir i convivència de totes. L'elaboració d'aquest protocol va sorgir a partir de la detecció de la necessitat de lluitar contra les agressions sexistes que cada any es donen durant els dies de la Fes-te Jove.

Així doncs, vam decidir iniciar la redacció d'un protocol per a l'estiu de 2016, tot seguint el seu treball per tal que sigui una eina viva i efectiva per a tots els col·lectius que es vulguin adherir a la seva aplicació. Per fer-ho, vam fer servir de base la proposta de les companyes del barri del Poble Sec de Barcelona i de Sabadell. Enguany, a partir de l'experiència i valoració de l'any passat, repetim la proposta amb una sèrie de millores per tal d'intentar facilitar-ne la praxis. A diferència de l'any anterior, a més, es compta amb el recolzament del cos de policia local, els mossos d'esquadra, el SIAD i el CAP.

QUÈ ÉS UNA AGRESSIÓ SEXISTA? És una agressió física o no, exercida sobre una persona per motius de gènere, orientació sexual o aspecte físic en relació als estàndards estètics. Així, exemples d'aquestes conductes inclouen (tot i que no només):

- Comentaris ofensius i/o degradants, abusos verbals o qualsevol altre comportament hostil com insults, burles, comentaris despectius sobre la persona, floretes ("piropos") no desitjades... que tenen per objectiu ridiculitzar a una persona o grup.
- Formes no benvingudes de contacte físic, tocaments no desitjats que incomodin, violentin o no agradin a la persona o grup que els pateix.
- Manca de voluntat per participar en un lloc que hi hagi companys amb els que no es vol estar.
- Exhibició de símbols sexistes ofensius.

QUI L'EXERCEIX? Com hem comentat, aquestes conductes actuen com a tractaments diferencials d'una persona a causa de la seva pertinença o adscripció de gènere. Així, la persona assetjadora pot ser un company o qualsevol persona que es trobi en el context, ja que totes les persones podem traspasar els límits d'altres persones i no admetre-ho. Es poden reproduir aquestes agressions entre persones conegudes i desconegudes, entre companys de militàncies, de col·lectius o d'entitats. Entenent que el patriarcat és un sistema de poder on la socialització masculina té el privilegi, entenem que la majoria d'agressions es produeixen sobre les dones i altres identitats de gènere no hegemòniques.

ON ES PODEN PRODUIR? Les agressions sexistes són formes d'opressió patriarcal que apareixen constantment en la nostra quotidianitat i en els nostres espais i s'emparen en els múltiples paraigües que tenen a veure amb les inèrcies socials com el "bon-rotllisme", el context festiu, les drogues i la idea que el que passa en aquests contextos forma part de la vida privada de cadascú. Aquest còctel d'elements funciona com a legitimador de les conductes de les persones agressores i, per tant, no legitima els possibles sentiments de malestar, protesta o resposta de la persona agredida i permet que aquestes formes de violència quedin silenciades, minimitzades i reproduïdes. Des d'una perspectiva antipatriarcal, aquest tipus d'accions no són anècdotes aïllades sinó que responen i formen part d'una violència estructural. Denunciar-les i combatre-les és una manera de fer política.

ACTUACIONS PREVENTIVES FES-TE JOVE 2017

Elaboració de materials gràfics i audiovisuals:

- Cartells interns explicatius sobre les línies d'actuació en cas d'agressió, dins la barra (protocol d'actuació i infografies).
- Cartells preventius penjats per les zones on es fan activitats durant la Fes-te Jove.
- Cartells i falques informatives sobre el protocol als espais d'activitats de la Fes-te Jove.
- Falques que aniran sonant entre els concerts, durant el Cantabars i cada vegada que es produeixi una agressió (de caire positiu i variades). Important parlar amb les tècniques deso.
- Fulletons "NOMÉS SÍ ÉS SÍ!" repartits en tots els gots de Cantabars.
- Difusió amb la informació dels punts liles i el telèfon de contacte (693 45 08 45) a través de xarxes socials, la programació de tots els actes que l'Ajuntament envia a totes les cases i els cançoners de Cantabars.

Sensibilització a les entitats del barri sobre la necessitat del protocol:

- Campanya comunicativa per les xarxes socials.
- Articles a la premsa local i comarcal: Diari de Manlleu, elter.net, El 9 Nou, osona.com
- Roda de premsa pròpia explicant exclusivament el protocol.
- Ampliació de la campanya a la Festa del Serpent i a la Festa Major a través de la implicació de l'ajuntament i la participació de persones organitzadores d'aquestes festes en la formació interna.

Punts liles i telèfon de contacte:

- S'han definit tres punts liles per cobrir tots els actes de la Fes-te Jove. Tots els punts liles estaran ben senyalitzats i identificats amb cartells i/o pancartes molt visuals i les noies que estiguin al punt lila aniran identificades amb armelles fosforescents de color lila.
 - Cantabars i Enterrament de la Bóta (rues) → PUNT LILA A LA BARRA-MÒBIL
 - Zona concerts → PUNT LILA A LA BARRA DEL PAVELLÓ (per a tots els concerts)
 - Zona Embarcador → PUNT LILA A LA BARRA DE FES-TE JOVE DE L'EMBARCADOR (per a tots els actes que es fan a la zona de l'Embarcador).
- S'ha contractat una targeta prepagament per tenir un número d'atenció a les persones agredides. D'aquesta manera, si no es pot arribar al punt lila o es presència una agressió sexista, es pot comunicar amb una trucada o a través de WhatsApp. El número és 693 45 08 45.

Per tal de transmetre les idees i motius per elaborar aquest protocol, fer un bon traspàs i coresponsabilitzar-nos de la seva aplicació Realitzem tallers de formació per totes les persones responsables de barra i concerts, persones de Fes-te Jove que seran a la barra i personal de seguretat, sobre límits i consentiment i sobre com actuar en cas d'agressió. És imprescindible que aquesta formació la facin totes les noies que atendran als punts liles i és molt important que la facin totes les persones que estan a la barra de Fes-te Jove. En aquesta formació hi participarà també el cos de Mossos d'Esquadra.

PROPOSTES DE FUTUR

- Treballar al llarg de l'any l'elaboració del protocol amb accions preventives tot implicant a més col·lectius del municipi.
- Definir molt millor com cobrir el recorregut de les rues (Cantabars i Enterrament de la Bóta).
- Treballar les dinàmiques internes de la pròpia organització de Fes-te Jove per evitar qualsevol tipus de sexisme.

COM ACTUAR DAVANT UNA AGRESSIÓ?

En aquest apartat trobem la proposta d'actuació concreta en el cas que hi hagués una agressió sexista els dies de Fes-te Jove. Cal remarcar que no només es donarà una resposta a l'agressió sexista en el moment en què aparegui, sinó que es contempla un acompanyament posterior a l'agressió si la persona agredida ho demana. També contemplem que la persona agredida respongui practicant l'autodefensa. En aquest cas, se li donarà suport en la seva reacció.

Allò desitjable és que la persona afectada acudeixi al punt lila o notifiqui l'agressió per telèfon al número d'atenció, on hi haurà una o diverses persones encarregades de la mediació que acompanyaran a la persona fins on hi ha l'agressor. Si la persona no acudeix a la barra, sempre cal consultar-li abans d'actuar.

RECOMANACIONS PER PERSONAL DE BARRA A L'HORA D'ENCARAR UNA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

- Res justifica una agressió (ni les drogues o l'alcohol, ni el vestuari, etc.)
- Una agressió és un abús de poder d'una persona sobre una altra. No és un malentès, ni un conflicte.
- Una agressió és quan algú es sent agredit/da: cadascú té els seus límits, que són variables en funció de les vivències de cada persona. No es legítim qüestionar els límits de l'altre.
- Mai posar en dubte quan una dona manifesti que ha patit o està patint una situació de violència. El dubte implica col·laboració amb la violència.
- Totes i tots podem ser agressors/es: totes i tots podem traspasar els límits de l'altra persona ja que aquests són subjectius. És el que cadascú sent. Hem de recordar que ens socialitzem en un sistema patriarcal.
- El patriarcat és un sistema de relacions de poder on el rol masculí té el privilegi. El sistema patriarcal atorga una situació privilegiada a les persones socialitzades com a homes. Des d'aquesta lògica, els homes tenen atorgats uns drets sobre les dones, que els situen en una posició de superioritat. Això no vol dir que tots els homes exerceixin el poder que els és atorgat però sí que es poden creure amb el dret a exercir-lo.
- Recolzar i donar suport a la persona agredida.
- Facilitar espai de seguretat.
- Informar en tot moment sobre el protocol d'actuació a la dona i les passes que se seguiran sota el seu consentiment.
- Si la dona no vol donar cap resposta, és la seva decisió, respectem-la.
- Sempre que es detecti una agressió sexista, cal actuar i abans d'actuar, consultar a la dona.
- La dona sempre és capaç de decidir què és el que vol.

L'actuació, seguint el protocol contra violències masculines de les companyes de Sabadell, es compon de tres mesures d'actuació segons el nivell d'agressió. A continuació, detallem situacions d'agressions classificades per nivells de gravetat, de menys a més greu, segons el tipus de violència exercida i s'intenta orientar en les mesures que cal prendre. Cal tenir en compte que aquesta classificació és només aplicable entre persones desconegudes. Si entre la persona agredida i l'agressor hi ha o hi ha hagut algun tipus de relació afectivo-amorosa aleshores es tracta de violència de gènere i, per tant, fins i tot algunes agressions de nivell 1 o 2 podrien arribar a considerar-se delictes. Atinent el context en el que ens movem i la constància de la seva existència en edicions anteriors de Fes-te Jove, centrem l'actuació en tres tipus d'agressions: **psicològiques, sexuals i físiques**.

TIPUS DE VIOLÈNCIA	NIVELL DE GRAVETAT
<p style="text-align: center;">VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA (tot i que som conscients que és difícil de detectar i actuar davant d'aquest tipus de violència, les enumerem per tenir-les presents)</p>	<p>NIVELL 1. Insultar, anomenar-la amb adjectius degradants, escridassar, ridiculitzar, desautoritzar, fer burles o bromes sexistes, menysprear, infantilitzar, inferioritzar, ignorar, invisibilitzar, interrompre, fer-la sentir incompetent, paternalització, maternalització, agressions a través de les xarxes socials, mostrar prepotència perquè sigui la noia de, acusar d'infidelitat, manifestar gelosia i sospita, forçar gelosia, jutjar la dona per la seva vida sexual afectiva, control de les relacions amb els altres.</p>
	<p>NIVELL 2. Amençar, fer xantatge, utilitzar un problema de la dona en contra d'ella (discapacitat, malalties, etc.), exigir obediència, fer comentaris sobre la seva aparença física rebaixant la seva autoestima.</p>
	<p>NIVELL 3. Amençar de mort, amençar amb suïcidar-se per controlar-la.</p>
<p style="text-align: center;">VIOLÈNCIA FÍSICA</p>	<p>NIVELL 1. Envair espai, parlar a prop de forma intimidadora, tocaments no sexuals no desitjats, donar empentes, acusar amb el dit davant dels ulls.</p>
	<p>NIVELL 2. Immobilitzar, arraconar, acorralar, aïllar, agafar amb força, escopir, pessigar, agafar pel braç, retenir-te momentàniament, fer la traveta perquè caigui, assetjar o perseguir.</p>
	<p>NIVELL 3. Donar cops de puny, donar cops de peu, mossegar, agafar pel coll, retenir o tancar, cremar, tallar, estirar cabells.</p>
<p style="text-align: center;">VIOLÈNCIA SEXUAL</p>	<p>NIVELL 1. Bavós, mirada lasciva, comentaris lascius.</p>
	<p>NIVELL 2. Pressionar a practicar sexe no segur, explicar intimitats sexuals, assetjament per opció sexual, obligar a realitzar pràctiques no consentides.</p>

	<p>NIVELL 3. Violació (no només penetració), exhibicionisme sexual, xantatge sexual, forçar pràctiques sexuals no desitjades, prendre represàlies si la persona no accedeix a tenir relacions sexuals, fer fotos o vídeos sense consentiment, difondre imatges/vídeos de la dona amb contingut sexual, tocaments sexuals no desitjats (abús).</p>
--	--

NIVELL DE GRAVETAT	MESURES D'ACTUACIÓ GENÈRIQUES
Qualsevol tipus de violència de <u>NIVELL 1</u>	<p>AVIS: se li comunica a la persona agressora que està realitzant una agressió sexista i que la persona agredida se sent incòmoda i violentada. Se li fa saber que si no atura aquesta actitud, serà expulsada de l'espai de festa.</p>
Qualsevol tipus de violència de <u>NIVELL 2</u>	<p>EXPULSIÓ: si la persona agressora no atura l'assetjament, expulsió de la zona de festa. Les persones de seguretat seran les encarregades de l'expulsió. Quan s'ha efectuat l'expulsió, es recorda per megafonia que no es toleraran discriminacions sexistes ni de cap tipus en l'espai. L'endemà, abans de l'inici dels concerts, es tornarà a pujar a l'escenari i es llegirà el manifest recordant que no es tolerarà cap actitud sexista.</p>
Qualsevol tipus de violència de <u>NIVELL 3</u>	<p>PROHIBICIÓ de participar de les activitats de Fes-te Jove durant la resta de dies si la persona agressora no ha aturat l'assetjament hi exerceix alguna de les violències classificades com a nivell 3. Tot i la gravetat de les agressions de nivell 3, per respecte a la intimitat de la víctima, l'actuació pública serà la mateixa que en el nivell 2 i, des dels punts liles, caldrà fer un acompanyament constant a la víctima i intentar ajudar-la amb el que faci falta. Respectar sempre la voluntat de la persona agredida.</p>

Després d'una actuació davant d'una agressió demanarem si la persona necessita acompanyament per a fer denúncia (en cas que en vulgui fer), o per anar fins al servei mèdic o a casa si convé. En el cas que la persona agredida necessiti atenció mèdica i interposar una denúncia, les persones del punt lila faran l'acompanyament. Es registraran totes les agressions notificades i les mesures d'actuació preses. Disposarem també d'un full de recursos a qui derivar i facilitarem el telèfon 24h d'atenció a les violències masclistes.

Es disposa d'una ambulància durant les activitats de Cantabars, concerts i correfoc.

TELÈFONS D'INTERÈS

SIAD Manlleu: Servei d'informació i atenció a les dones: c/ Enric Delaris, 7, siad@manlleu.cat, 938510848

Servei d'atenció permanent contra la violència masclista: 900 900 120

Polícia Local: 93 850 79 11

Telèfon d'emergències: 112

Telèfon Punt Lila: 693 45 08 45

Ambulàncies: 061

A TENIR EN COMPTE:

- Cal que tothom estigui atent/a davant de qualsevol possible agressió sexista.
- Si ets responsable de barra i veus o se t'informa d'una agressió, el primer pas és anar on s'ha produït l'agressió i parlar amb la persona agredida. Cal que ho notifiquis al punt lila. Si no t'hi veus en cor, dirigeix-te al punt lila o notifica-ho a través del telèfon de contacte (693 45 08 45).
- Si ets responsable del punt lila i la persona agressora és uns amiat, delega a una altra persona l'actuació.
- La resposta individual de la persona agredida és totalment lliure, entenem que ha de poder actuar com vulgui davant d'una agressió. Si no vol donar cap resposta, és la seva decisió.
- En tot moment cal donar suport a la persona agredida, i és important preservar-la sense que se senti exclosa de l'espai de festa. Li hem de proporcionar un espai de seguretat i apartar l'agressor d'ella.
- Cal tenir clar que hi haurà actituds, comportaments i conductes que no seran tolerades, i que les hem de rebutjar per tal de gaudir d'unes festes lliures de sexismes (qualsevol conducta discriminatòria).
- Primer cal dialogar: s'informarà a la persona agressora que ha de sortir de la zona de concerts i el per què. Hem de vigilar i veure quines actituds prenem perquè no volem una confrontació directa. La primera línia ha d'estar formada per persones que se sentin capaces de fer front a la situació de manera responsable i coherent, prioritant situacions no violentes. Hem de ser conscients de les nostres capacitats i limitacions en cada moment, ja que no volem que es generi una situació pitjor de la que es tenia.
- És important no mencionar en cap cas a la persona agredida ni fer-ne cap referència, només fer saber que s'ha expulsat a una persona de la plaça per una agressió sexista. Cal tenir cura també amb el llenguatge utilitzat.

DOCUMENTS DISPONIBLES AL PUNT LILA

- Esquemes-infografies d'actuació (en tots els punts liles)
- protocol imprès
- manifest per llegir a l'escenari i altres textos per activar el protocol
- Full de recursos sobre l'atenció a les violències masclistes per derivar.

